

Rättsavdelningen
Moa Estberg
Moa.estberg@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet En straffreform (2025:66)

Justitiedepartementets dnr: Ju2025/01317

Socialstyrelsens yttrande utgår från myndighetens verksamhetsområde. Myndigheten lämnar synpunkter enligt följande.

Socialstyrelsen delar uppdragets målsättning att stärka brottsofferperspektivet och samhällsskyddet och kan se fördelar med ett förenklat och enhetligt påföljdssystem. Samtidigt bedömer myndigheten att reformen i flera delar vilar på ofullständiga konsekvensanalyser för vård, stöd och socialtjänst. Det framgår att uppdragets utformning (inklusive avgränsningar och tidsramar) har begränsat utredningens möjlighet till en samlad prövning av straffsystemets mål och effekter. Förslagens konsekvenser har därför inte kunnat överblickas, varken enskilt eller i kombination med andra pågående reformer. Socialstyrelsen menar att detta skapar osäkerhet om förslagens effekter för barn, brottsoffer och personer med omfattande stöd- och vårdbehov – liksom för den förväntade nyttan av reformen för dessa grupper respektive för samhället i stort.

Utredningen innehåller omfattande förändringar av straffskalor, skärpningar vid flerfaldig brottslighet och vid brott med samband till kriminella nätverk. Flera andra utredningar, som har redovisats eller fortfarande pågår, kommer att samverka med de förslag som läggs fram i utredningen.¹ De samlade konsekvenserna för barn och unga går därmed inte att överblicka. Det kommer att vara möjligt först när förslagen har trätt i kraft och tillämpats under en tid. Det är dock viktigt att det på sikt tas ett helhetsgrepp kring samtliga förslags påverkan på barn och unga och att det görs en noggrann utvärdering av de samlade effekterna som förslagen får för barn och unga.

¹ Se bland annat betänkandet SOU 2024:93 *Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare*, samt delbetänkandet SOU 2024:39 *Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga* samt betänkandet SOU 2025:11 *Straffbarhetsåldern*.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Pär Ödman. I den slutliga handläggningen har tillförordnade enhetschefen Cecilia Molinder Berglund deltagit. Juristen Moa Estberg har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Pär Ödman

Moa Estberg